
Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

PROSINEC 2009

ZDENA STUDENKOVÁ

v inscenaci **Komunizmus** Divadla Aréna Bratislava.
V Činoherním klubu 18. listopadu 2009.

Miroslav Krleža

LÉDA

(Manželskonemanželská povídka)

Nic, k čemu může dojít mezi mužem a ženou, není tak důležité, aby bylo nutno si kvůli tomu rvát vlasy.

Překlad: **Irena Wenigová**

Úprava a režie: **Ladislav Smoček**

Dramaturgie: **Roman Císař, Vladimír Procházka**

Scéna: **Karel Glogr** / Kostýmy: **Simona Rybáková**

Hrají: **Petr Nárožný, Dana Černá, Ondřej Vetchý, Nela Boudová, Mojmir Maděrič.**

Předpremiéry 14. a 15. prosince 2009

Premiéra v lednu 2010

Léda, manželka spartského krále Tyndarea, byla tak překrásná, že se k ní nejvyšší bůh Zeus přiblížil v podobě labuti. Léda pak porodila dvě vejce: v jednom z nich byla Helené a Polydeukés a v druhém Kastor. Svému smrtelnému manželovi porodila Klytíméstru, pozdější ženu a vražedkyni krále Agamemnona. Tradují se i jiné pověsti.

Léda se stala symbolem ženské krásy a smyslnosti a inspirovala řadu výtvarných děl. Inspirovala i název hry **Miroslava Krleži**, ovšem v ironické hyperbole dovedené do naší současnosti. Krleža napsal strhující příběh jedné sobotní noci, která se promění v milostné i bitevní pole manželských i nemanželských vztahů, a během níž všechno, k čemu dochází mezi mužem a ženou, se ukáže být nevyhnutelné. Vše ostatní jsou nepodstatné detaily.

MIROSLAV KRLEŽA (1893-1981)

chorvatský básník, prozaik, dramatik, esejista, publicista. Encyklopedický mozek, básník vědění, strhavač masek, básník vzpoury plebejské i intelektuální. Nejvýraznější osobnost moderní chorvatské literatury.

V polovině 20. let vzniká Krležův rozsáhlý cyklus, který v definitivní podobě tvoří jedenáct prozaických fragmentů a tři dramata a jehož smyslem je vysledovat vzestup, pád a rozklad

fiktivního záhřebského patricijského rodu Glembayů. Hry tohoto cyklu jsou psány v ibsenovském duchu s důrazem na psychologii postav. *Léda* (1931), která je jakousi tragikomickou tečkou za osudem Glembayů, zůstala dobovou záhřebskou kritikou nepochopena, podobně jako celý glembayovský cyklus. Kritika Krležovi vytýkala „řadu lascivních obrazů, nestoudných útoků na veřejnou morálku“ a *Lédu* odsoudila jako neliterární a nedramatické kecání a banálně lascivní hru, v níž každý scénický akt končí pohlavním aktem...

Dramata *Páni Glembayové* a *V agónii* vyšla poprvé roku 1928, *Léda* 1931. Všechny tři hry uvedlo v premiéře Chorvatské národní divadlo v Záhřebu. Jednotlivá dramata cyklu byla uvedena většinou jugoslávských divadel a rovněž v řadě evropských měst včetně Prahy, Brna a Bratislavy.

„Když si člověk představí všechny Glembaye, všechny ty Glembaye, kteří jako tři-stahlavý zástup pochodují od dob tereziánského cechovního temna k dnešní synkopické černošské hudbě, vytane mu z této a takové perspektivy na myslí značně spletitá otázka: kam to vlastně spějí všichni ti Glembayové a jaký je vlastně smysl toho jejich rodově organizovaného pohybu přes tyhle naše ubohé provinční poměry?“

(...) V první skupině prvního pokolení byli ještě Glembayové cechovně bezejmenní; v druhém pokolení se už objevují první náznaky zločinnosti a hrabivého násilnictví, v třetím pracují Glembayové s prvními parními stroji, zakládají první banky, obohacují se lichvářskými úroky, proměňují chladnokrevně lidskou krev ve zlato. V sedmdesátých letech už se to glembayovské Zlato stává zlatem advokátským, polatinštělým, bankéřským, vznešeným, zušlechťuje se urozenými paními a rodí panské děti, které v následující generaci sestupují z jeviště, opouštějí ta naše tolikrát opěvovaná prkna života s teatrálními prostředky degenerace: v křečích chorých nervů, s veronalem a s browníngem.“

Miroslav Krleža: *O Glembayích*

KAREL GLOGR, scénograf

Milý pane Glogře, ke studiu scénografie na střední umělecko-průmyslové škole a na DAMU vás prý přivedla truhlářská dílna se starožitným nábytkem a radost z kreslení. Jak jste se jako dítě do oné truhlářské dílny dostal? Našla si ona vás nebo vy ji?

Oba moji dědové byli vyučení truhláři a ten z otcovy strany měl před válkou, než zahynul v Osvětimi, truhlářskou dílnu, v které už tehdy vyráběl „starožitný nábytek“. Za války převzala živnost babička a její dva synové se v její firmě také vyučili truhlářskému řemeslu, před tím než jim dovolila dál studovat. Já jsem se od útlého věku cítil nejsvobodněji na hodinách výtvarné výchovy, protože jsem měl štěstí na pedagogy, a pokračoval jsem celkem logicky na zmíněných školách, i když s přestávkou, kdy jsem byl z DAMU vyhozen. Zkusil jsem si na čas práci kulisáka v Divadle na Vinohradech, školu jsem si nakonec dodělal, patnáct let jsem pak byl scénografem vinohradského divadla, a nyní již desátým rokem učím na DAMU scénografii.

Co vás láká na divadle – na tvořivé práci s jevištním prostorem, světem, který je i není, v kterém se odehrávají lidské příběhy?

Na scénickém prostoru mě nejvíce baví, že vzniká v mé fantazii a skýtá nekonečné množství variant řešení. Zajímá mě také tím, že můžu pracovat s nadsázkou, metaforou, momentem překvapení a že vzniká zpravidla na základě dramatického textu. Jedná se o prostor umělý, který vzniká jen pro dané místo a pokaždé na základě jiného textu, v daném čase a době.

Zůstává vám v paměti konkrétní inscenace nebo výprava, kterou jste viděl jako student a která vás doslova ohromila tak, že jste cítil, že divadlu propadáte?

Zůstávají mi v paměti představení v Divadle Na zábradlí za éry Evalda Schorma, Macháčkova představení v Národním divadle, samozřejmě Smočkovy inscenace v Činoherním klubu a mnoho dalších.

L. Pirandello: *Nahé odívati* (1993)

Často spolupracujete s Ladislavem Smočkem v plzeňském Divadle J. K. Tyla, ve Stavovském divadle jste společně inscenovali Štechova *Davidu a Goliáše*. V Činoherním klubu jste spolu dělali už několik her: Pirandellovi *Nahé odívati*, Štolbovo *Vodní družstvo*, Ibsenovu *Hedu Gablerovou*, Štechův *Deskový statek*. Co máte na spolupráci s Ladislavem Smočkem rád?

Mám rád na Ladislavu Smočkovi jeho smysl pro humor, jeho práci s herci a textem. Obdivuji jeho propracovaný detail, v neposlední řadě jeho umanutost, nikdy nekončící hledačství a způsob, jakým zkoumá text. Je také neuvěřitelné, jak dlouho již režiruje na té nejvyšší možné úrovni. Neoddiskutovatelné jsou jeho zásluhy o Činoherní klub.

Čím je pro vás zajímavý prostor v Činoherním klubu?

Činoherní klub má hlavně nenapodobitelnou atmosféru danou bezprostředním kontaktem s divákem, skvělý herecký soubor a v jeho zdech jako by se otiskly všechny legendy, které zde hrály, tvořily a pracovaly. Práci zde jsem vždy bral jako odměnu.

Děkujeme za rozhovor (peh)

V. Štech: *Deskový statek* (2001; návrh scény)

SIMONA RYBÁKOVÁ, kostýmní výtvarnice

Milá paní Rybáková, oborem, který jste vystudovala, je textilní výtvarnictví. Studovala jste ho na Střední i Vysoké škole umělecko-průmyslové. Už tehdy jste se chtěla věnovat divadlu nebo o vaší další práci rozhodlo sblížení s generačním uskupením Pražská 5? Jakou roli v představeních Baletní jednotky Křeč hrály kostýmy?

První vystoupení Baletní jednotky Křeč bylo na našem maturitním plese. Tehdy jsem sice kostýmy v pravém slova smyslu nenavrhovala, ale dala dohromady jakýsi návod, co si kdo má přinést, aby chom byli kostýmově sjednoceni. V té době divadlo nefigurovalo v mém životě příliš aktivně. V BJK hrály kostýmy vždy významnou roli a leckdy byly i jakousi „módní“ a stylovou inspirací našim vrstevníkům. Na jejich tvorbě i realizaci se podílela většina členů a byla to pro nás zábavná a tvůrčí doba.

Kdy a s kým jste vlastně začala s kostýmní prací pro kamenná divadla?

První nabídka od kamenného divadla přišla v roce 1992 od Jiřího Nekvasila a Daniela Dvořáka. Byla to Mozartova *Kouzelná flétna* ve Stavovském divadle. Měli jsme v té době dvouměsíční dceru a oni se mne opatrně zeptali, jestli bych neudělala pár návrhů a podílela se, popř. ještě s někým, na této inscenaci. Mě to okamžitě nadchlo, a protože Nikola byla vzorné miminko, které spalo, kdy mělo, udělala jsem přes víkend hromadu návrhů a předala je pánům s tím, ať si vyberou, co by se jim líbilo. Příjemně mne překvapilo, že přijali všechno a kostýmy mi nakonec přidělili všechny.

V roce 1988 jste se podílela na filmu *Šašek a královna* s Boleslavem Polívkou a Chantal Poullain. V roce 2001, když jste poprvé pracovala v Činoherním klubu, to byla inscenace Beckettova *Čekání na Godota*. Leoš a David Suchařípovi, Barbora Hrzánová a Radek Holub v ní byli oblečeni do kostýmů s klaunskými a cirkusovými prvky. Pracujete ráda s takovou stylizací? *Čekání na Godota* má nespočet možností inscenování. Tady pro mne byla podstatná velká součinnost herců při vzniku kostýmů. Vzpomínám si, že jsem měla jasnou představu, kterou jsem nakreslila, ale pak jsem v tom duchu stejně vyťahala různé staré kusy z fundusu Činoheráku a z toho jsme pak kostýmy po pečlivé diskusi společně vytvořili.

Po Hamptonových *Nebezpečných vztazích* a Kunderově *Ptákovině* připravujete nyní třetí inscenaci s Ladislavem Smočkem. Čím je pro vás tato spolupráce zajímavá?

Mám několik málo jmen, kterým nikdy neodmítnu spolupráci. Pan režisér Smoček k nim patří. Především proces vzniku inscenace, jeho způsob přemýšlení, hluboké znalosti věcí souvisejících, to je to, co mne u něj zajímá. Obrovská životní zkušenost a vědomost, kulturní přehled. Dokonce jsme ho jako velkého znalce dobových reálií a pamětníka požádaly s režisérkou Andreou Sedláčkovou o konzultace k filmu z padesátých let, podle povídky Josefa Škvořeckého.

Také kostýmní výtvarníci mají své oblíbené herce, pro které je obzvlášť baví vymýšlet kostýmy. Máte někoho takového v Činoherním klubu?

Ch. Hampton: Nebezpečné vztahy (2006)

Asi nebudu jediná, ale mě baví Ivana Chýlková. Ona je pro mne vždycky výzva. Je to herečka, která přirozeně spolupracuje, ale neprosazuje svůj osobní zájem nebo pocit nad potřebu hry. Je náročná, ale naprosto profesionální a připravená. Když se v mém kostýmu cítí dobře, dá to najevo, a toho si cením.

Vedle praktické divadelní práce jste předsedkyní českého sdružení OISTAT, mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků. V čem spočívá vaše činnost?

To je velmi těžké zodpovědět pár slovy. Tato organizace byla založena v Praze a má zde své letité a hluboké kořeny. Její hlavní význam je především aktivní mezinárodní kontakt, jejími členy jsou organizace z více než padesáti zemí světa. Do zahraničí směřuje mnoho aktivit, z nichž nejvýznamnější je výstava scénografie a divadelní architektury Pražské Quadriennale. Přes deset let jsem byla členkou exekutivního výboru této organizace a měla na starosti právě vztah s PQ. Na domácí půdě jako občanské sdružení pomáháme a spolupřádáme oborové výstavy či semináře a workshopy.

Děkujeme za rozhovor (peh)

S. Beckett: Čekání na Godota (2001)

LISTOPAD 1989

v Činoherním klubu

V pátek 17. listopadu 1989 se hrálo představení *Pitvora*.

V sobotu 18. listopadu 1989 byla v dekoraci inscenace N. V. Gogola *Hráči* vyhlášena stávka.

V neděli 19. listopadu 1989 vzniklo v Činoherním klubu Občanské fórum.

Premiéra

Marina Carr U KOČIČÍ BAŽINY

Bažina spíše lidská

„Moderní tragédie – tak lze charakterizovat všechny tři nejproslavější hry Mariny Carr. Jsou to *Maja*, *Portia Coughlanová* a *U Kočičí bažiny*. Autorka využívá žánr v postmoderní době nepříliš oblíbený – jedná se o formálně ‘uzavřená’ dramata, více či méně tématicky čerpající z antických vzorů. Tragédie jsou to ryze osobní, vyrůstající z nepřiměřených reakcí na životní realitu, z neschopnosti se adaptovat, z přemíry i nedostatku lásky. Muži své partnerky opouštějí, jsou zdrojem absolutní bolesti, kterou nelze přežít. (...)“

Ester Žantovská, Divadelní noviny 20. října 2009

Hesteřino utrpení

„ (...) Postava Hester patří mezi velmi výrazné a nejednoduché dramatické hrdinky. Na jedné straně je to jakási osudová žena, svůdnice a tragicky odvážná bojovnice, na druhé straně je ovšem její příběh příběhem zraněného věčného dítěte, šíleného ve své touze po osvobození od nešťastných vzpomínek a tíživých vztahů s okolím. Veronika Žilková tuto jednoduchou roli zvládá bravurně a její výkon je bezpochyby tím nejlepším v inscenaci Činoherního klubu. Velmi působivé jsou i role Lenky Skopalové jako slepé věštkyně Kočičí ženy a Vladimíra Kratiny jako Carthageova tchána. Z povedených vedlejších rolí je třeba zmínit Stanislava Zindulku a jeho tragikomického starého kněze. Až překvapivě dobře na jevišti vypadá Josie Kilbridová (v této roli alternují mladé herečky Klára Šabaková a Johana Krůtková). Jako v ostatních představeních režiséra Martina Čičváka i zde zaujme velmi promyšlený hudební doprovod – ať je to původní hudba Petra Kofroně nebo použití klasické skladby. Neurčitost času dění příběhu a návaznost na klasické tragédie dobře ilustruje jednoduše, avšak velmi vkusně navržená scéna Tomáše Cillera. (...)“

Marta Harasimowicz, Nový prostor 20. října 2009

Derniéra

Anton Pavlovič Čechov IVANOV

„... Ale možná, že v tom to taky není.“

Překlad: Leoš Suchařípa

Režie: Martin Čičvák

Scéna: Tom Ciller / Kostýmy: Marija Havran

Hrají: Jan Hájek nebo Matěj Dadák, Marián Labuda, Vladimír Kratina, Radek Holub, Dana Černá, Magdaléna Borová nebo Helena Dvořáková nebo Jana Plodková, Lenka Skopalová, Lada Jelínková, Jana Břežková, Denny Ratajský nebo Jan Sklenář, Otmar Brancuzský, Václav Neužil nebo Petr Bláha, Lucie Čížková, Paul American nebo Jan Janák a další.

Derniéra 3. prosince 2009

Premiéra 1. listopadu 2007 / Počet repríz 31

Doušky

■ 28. října oslavil **MARIÁN LABUDA** 65. narozeniny.

A. P. Čechov: *Ivanov* (Michail Borkin a Matěj Šabelskij)

■ Inscenaci hry Milana Kundery **Ptákovina** v režii Ladislava Smočka natáčí 8. a 9. listopadu Česká televize. Činoherní klub inscenaci představení 9. prosince na zájezdu v Bratislavě.

■ **Bibiana Šimonová** hraje v listopadu roli Paní de Rosemonde v Hamptonových **Nebezpečných vztazích**.

■ **Emília Vášáryová** získala vyznamenání **Artis Bohemiae Amicus** /Přítel českého umění/ za dlouhodobé šíření dobrého jména české kultury a umění doma i v zahraničí.

■ **Martin Čiřvák** režuruje v Národním divadle Shakespearova **Kupce benátského**. Premiéra se uskuteční 12. listopadu. V inscenaci hrají také **Lucie Žáčková**, **Lada Jelínková**, **Jan Hájek**, **Jan Meduna**, **Vojtěch Kotek**, **Paul American**.

■ **Ladislav Smoček** připravuje v Divadle Ungelt hru Pierra Palmadeho a Christopa Duthurona **Na útěku**. Premiéra bude 27. listopadu.

■ Ve filmu Tomáše Magnuska **Pamětnice** hrají **Stanislav Zindulka**, **Josef Somr** a **Jiří Krejčík**. Od 5. listopadu se promítá dokumentární film **Jan Klusák – Axis temporum** režiséra Dana Krameše. Od 19. listopadu je k vidění oscarový film Zuzany Špidlové **Bába** s **Marikou Šoposkou**. **Ondřej Vetchý** a **Barbora Seidlová** hrají ve filmu Ireny Pavláskové **Zemský ráj to na pohled**. **Simona Babčáková**, **Václav Neuzil**, **Jaroslav Plesl** a **Lucie Žáčková** hrají ve filmu Jitky Rudolfové **Zoufalci**.

Lucie Žáčková a Jaroslav Róna ve filmu *Zoufalci*

■ Česká televize vysílá 17. listopadu film **Pískovna** s **Michalem Pavlatou**. **Josefa Abraháma** můžete vidět 6. prosince ve filmu **Městem chodí Mikuláš**. **Stanislav Zindulka** hraje 2. prosince v televizním filmu **Rukama nevinnosti**.

■ Nakladatelství Torst vydalo knihu **Anny Fárové DVĚ TVÁŘE**. „Chci nazývat věci jejich pravým jménem,“ prohlašuje **Miloň Novotný** o smyslu svého fotografování. K tomuto účelu používá přímé, bezprostřední fotografické metody a skutečnost, kterou snímá, nearanžuje. Sleduje život a lidi v jejich přirozeném počínání, z něhož pak vyjímá jediný okamžik, ve kterém se gesta, prostředí, předměty a lidé seskupí ve smysluplnou kompozici sdělující fotografův zážitek a poznání.

Úryvek z textu
o Miloňovi Novotném,
fotografovi Činoherního klubu
v letech 1965-1977.

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2009 se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

V.A.D. Kladno SÁGA RODU RASSINI

*Hra o šesti obrazech a pěti bratřech ze života
(a smrti) italské mafie.*

Neděle 6. prosince 2009

Scénář: **Kazimír Lupinec & V.A.D.** / Režie, scéna, kostýmy: **V.A.D.**
Hudbu vybral a sestavil: **Vilém Říha** / Zvuk, světla: **Jiří Brzda**
Hrají: **Vilém Říha, Laura Lupincová, Ema Spurná, Kazimír Lupinec, Luba Hrdina, Dušan Pilát, Jaroslav Drahoukupil, Sergej Husmarov, Jasanka Kajmanová, Růžena Röntgenová, František Šlukovrbovec.**

Jedná se o vůbec první autorskou hru souboru, která je šokujícím pohledem do života (a smrti) italské mafie. Zdánlivě banální zápletka s milostným trojúhelníkem je značně zkomplikovaná minulostí a současností rodu Rassini.

DIVADLO (bez záruky) PRAHA NEVĚSTA

Jen blbec nechce peníze ani pannu, nebo pannu bez peněz, ale peníze bez panny nebo pannu s penězma! Poetická komedie o tom, jak získat bohatství a lásku v jedné vteřině.

Úterý 8. prosince 2009

Autor: **Michal Hecht** a soubor (na motivy hry **Adolfa Hoffmeistera**)
Režie: **Michal Hecht** / Technická spolupráce: **Simona Bezoušková** / Hrají: **Petr Bláha Nejedlý, Gabriela Vlková nebo Gabriela Kobesová, Petr Bartoška, Pavel Nýdrle, Jaroslava Peprlová, David Slížek, Zdeněk Grečnár j.h., Gabriela Ledererová, Markéta Šafáriková, Monika Fejglová.**

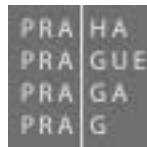
V jaké hře se říká?

Ale proč by si člověk vlastně nedopřál tu nechutnost, co? Najust... Tady mě máš a sežer si mě, ty ochechule!

Hádanka 2/ VII Budete-li znát odpověď na tři hádanky sedmého kola naší soutěže, můžete je poslat na adresu pokladna@cinoherniklub.cz. Vylosovaný výherce získá dvě vstupenky na představení ČK.

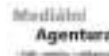
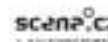
Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz:
Hlavní město Praha

Inscenace ČK jsou realizovány rovněž s podporou
Městské části Praha 1

Partneři Činoherního klubu

www.radiohortus.cz

Redakce Činoherního čtení: **Roman Císař, Petra Honsová, Radvan Pácl.**
Foto: **Oleg Vojtíšek, Pavel Kolský, Radka Ciglerová, Vladimír Svoboda, Pavel Nesvadba, Yvona Odrazilová, Miroslav Pokorný, Pavel Štoll, archiv V.A.D. a Divadlo (bez záruky).** Autor fotografií z 19. 11. 1989 **Jaroslav Kořán.**
Autorka hádanky: **Nikola Ryšavá.** Jazyková korektura: **Andrea Fiřtiková.**
Grafická úprava: **Kateřina Skalníková.**

Galerie Smečky Vás zve na výstavu

Libor Krejcar - Bůh je šelma kočkovitá
/koláže, asambláže, sochy/

od 21.10.2009 do 28.11.2009 / úterý – sobota, 11.00 – 18.30 hodin

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti, studenty SŠ, VŠ a pro všechny držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.

Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)

tel.: +420 222 210 268, tel./fax: +420 222 210 272

e-mail: galerie.smecky@ppas.cz

* **g a l e r i e**
s m e č k y